

Μέτρο 4.2: Προπτυχιακά - Μεταπτυχιακά - Ερευνητικά Προγράμματα για γυναίκες

B. ΕΙΣΑΓΩΓΗ : ΣΥΝΟΨΗ ΥΠΑΡΧΟΥΣΑΣ ΚΑΤΑΣΤΑΣΗΣ

Στις σημερινές μεταβαλλόμενες κοινωνικές συνθήκες, η προώθηση της αρχής της ισότητας μεταξύ ανδρών και γυναικών, όπως επίσης και η αναγνώριση της διαφορετικής πολιτισμικής, φυλετικής και γλωσσικής προέλευσης, αποτελούν βασικά στοιχεία της σύγχρονης δημοκρατίας. Τα τελευταία χρόνια η πολιτεία έχει λάβει σημαντικά νομικά μέτρα για την κατοχύρωση της ισότητας, ωστόσο υπάρχει ανάγκη για πρόσθετα και συμπληρωματικά μέτρα σε καίριους και κρίσιμους τομείς όπως είναι αυτός της εκπαίδευσης. Πρόσφατα, το Συμβούλιο της Ε.Ε. προέβη σε ρητές συστάσεις στα κράτη-μέλη για την ισόρροπη συμμετοχή γυναικών και ανδρών στη διαδικασία λήψης αποφάσεων, μεταξύ των οποίων περιλαμβάνεται και η σύσταση : «...να ενθαρρύνουν, σε όλα τα επίπεδα της εκπαίδευσης και της κατάρτισης, τα κορίτσια και τις γυναίκες ώστε να συμμετέχουν και να εκφράζονται στις δραστηριότητες εκπαίδευσης και κατάρτισης τόσο πλήρως και ενεργώς όσο και τα αγόρια και οι άνδρες, και έτσι να προετοιμάζονται για να διαδραματίσουν ενεργό ρόλο στην κοινωνία, συμπεριλαμβανομένου του πολιτικού, οικονομικού, κοινωνικού και πολιτιστικού βίου και ιδίως στη διαδικασία λήψης αποφάσεων».

Στην Ελλάδα σήμερα δεν υπάρχουν θεσμοθετημένα προγράμματα σπουδών με αντικείμενο τις Γυναικείες Σπουδές σε κανένα ΑΕΙ, ούτε σε μεταπτυχιακό αλλά ούτε και σε προπτυχιακό επίπεδο. Μέχρι στιγμής, η Ομάδα Γυναικείων Σπουδών του ΑΠΘ., αποτελεί τη μόνη συλλογική διεπιστημονική προσπάθεια εξέτασης αυτών των ζητημάτων στα ελληνικά ΑΕΙ. Η Ομάδα Γυναικείων Σπουδών λειτουργεί στο ΑΠΘ από το 1983. Το Μάιο του 1988 η Σύγκλητος του ΑΠΘ σε ειδική συνεδρίασή της αναγνώρισε την Ομάδα Γυναικείων Σπουδών ως «Διατμηματικό Ερευνητικό Πρόγραμμα Γυναικείων Σπουδών» με την υπ' αριθμό 2538/26-5-1988 απόφασή της.

Σε αντίθεση με όσα συμβαίνουν στον ελληνικό χώρο, οι Γυναικείες Σπουδές έχουν αναπτυχθεί τα τελευταία είκοσι πέντε χρόνια σε όλα σχεδόν τα Ευρωπαϊκά Πανεπιστήμια, αποτελώντας την ακαδημαϊκή έκφραση των πολιτικών, πολιτισμικών, οικονομικών και διανοητικών επεξεργασιών του γυναικείου κινήματος.

Οι Γυναικείες Σπουδές έχουν στόχο τη διεύρυνση και εξειδίκευση των πανεπιστημιακών προγραμμάτων σπουδών με τρόπους που να αντανakλούν και να προωθούν τις κοινωνικές αλλαγές για τη θέση των γυναικών. Στην πορεία της συγκρότησής τους στον ακαδημαϊκό χώρο, οι Γυναικείες Σπουδές έχουν έρθει σε δημιουργικό διάλογο με τις υπάρχουσες επιστημονικές περιοχές, αναδεικνύοντας τα θέματα της διεπιστημονικότητας και της αναθεώρησης των προγραμμάτων σπουδών, μέσω της διαπολιτισμικής και διεθνικής προοπτικής και προβληματικής.

Η ανάπτυξη μέχρι σήμερα των Γυναικείων Σπουδών στα Ευρωπαϊκά Πανεπιστήμια έχει γίνει με αρκετά διαφοροποιημένους τρόπους ως προς την πανεπιστημιακή τους ένταξη σε σχέση με τη διδασκαλία και την έρευνα: τμήματα προπτυχιακά ή μεταπτυχιακά, ερευνητικά κέντρα, κέντρα τεκμηρίωσης και πληροφόρησης, όπως επίσης και ως προς την ονομασία τους: «Γυναικείες Σπουδές», «Σπουδές Φύλου» ή «Φεμινιστικές Σπουδές». Η κοινή συνισταμένη όλων αυτών των διαφορετικών μορφών ύπαρξης και συγκρότησης των Γυναικείων Σπουδών είναι ο προσδιορισμός του γνωστικού τους πεδίου, ως της διαδικασίας εκείνης που καθιστά ορατή τη ζωή των γυναικών και τον έμφυλο χαρακτήρα των κοινωνικών σχέσεων, με τον ευρύτερο δυνατό τρόπο, μεταξύ ατόμων και συλλογικοτήτων.

Η Ε.Ε., αποδεχόμενη την αρχή της ισότητας μεταξύ ανδρών και γυναικών ως βασικό στοιχείο της δημοκρατίας και του σεβασμού του ανθρώπινου είδους, εφαρμόζει από τη δεκαετία του 1980 ειδικά προγράμματα ενεργειών για την προώθηση των ίσων ευκαιριών για γυναίκες και άνδρες σε όλες τις κοινοτικές και πολιτικές δραστηριότητες. Επιπλέον, η Ε.Ε. αναγνωρίζοντας τον θεμελιώδη ρόλο των Γυναικείων Σπουδών για την προώθηση της ισότητας, αλλά και για τη συμβολή τους σε θέματα κοινωνικής συνεκτικότητας, πολιτισμικής και ευρωπαϊκής

ολοκλήρωσης, στήριξε με προγράμματα ERASMUS τις ανταλλαγές μεταξύ Πανεπιστημίων που διαθέτουν τμήματα ή προγράμματα Γυναικείων Σπουδών. Μέχρι τον Σεπτέμβριο του 1995 πάνω από 15 ICP εγκρίθηκαν και κατέστησαν δυνατές ανταλλαγές διδασκόντων και φοιτητών/τριών μεταξύ αντιστοίχων Πανεπιστημίων της Ε.Ε.

Στο ΕΠΕΑΕΚ II δίνεται ιδιαίτερη βαρύτητα στα θέματα ισότητας των δύο φύλων και θα πραγματοποιηθούν παρεμβάσεις με στόχο την προώθηση των Γυναικείων Σπουδών στην τριτοβάθμια εκπαίδευση και την στήριξη των γυναικών που σπουδάζουν.

Γ. ΓΕΝΙΚΟΙ ΣΤΟΧΟΙ ΜΕΤΡΟΥ & ΣΤΡΑΤΗΓΙΚΗ ΕΠΙΤΕΥΞΗΣ ΤΟΥΣ

ΚΑΤΗΓΟΡΙΕΣ ΠΡΑΞΕΩΝ

ΑΝΑΜΕΝΟΜΕΝΑ ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΑ

ΔΕΙΚΤΕΣ

Γ1. ΓΕΝΙΚΟΙ ΣΤΟΧΟΙ ΜΕΤΡΟΥ & ΣΤΡΑΤΗΓΙΚΗ ΕΠΙΤΕΥΞΗΣ ΤΟΥΣ

Ο κύριος στόχος του Μέτρου είναι η προώθηση και προαγωγή της ισότητας των φύλων, ιδιαίτερα στο επίπεδο της τριτοβάθμιας εκπαίδευσης και της έρευνας, καθώς επίσης και η εφαρμογή της έννοιας της δια βίου εκπαίδευσης.

Ο στόχος θα υλοποιηθεί μέσα από μία σειρά Πράξεων οι οποίες αποβλέπουν στα ακόλουθα:

- Στη διεπιστημονική προσέγγιση της διδασκαλίας και της έρευνας που θα εξασφαλίσει στους φοιτητές/τριες μια ευρεία γνώση και εξοικείωση με τις φεμινιστικές θεωρίες και προσεγγίσεις.
- Στην ευαισθητοποίηση των νέων επιστημόνων σε θέματα κοινωνικού φύλου μέσα από θεωρητικές και αναλυτικές επεξεργασίες για τη διαπλοκή επιστήμης-κοινωνίας.
- Στη διεύρυνση και εξειδίκευση των πανεπιστημιακών προγραμμάτων σπουδών ώστε η εκπαίδευση να αντικατοπτρίζει και να διευρύνει τις προϋποθέσεις για βελτίωση της θέσης της γυναίκας.
- Στη δημιουργία μεταπτυχιακών προγραμμάτων επιστημών και τεχνολογιών που απευθύνονται σε γυναίκες.

- Στη δημιουργία προτύπων ειδικών βιβλιοθηκών και κέντρων τεκμηρίωσης για θέματα φύλου.
- Στη δημιουργία ενός νέου επιστημονικού δυναμικού ικανού να ανταποκρίνεται στις ανάγκες των σημερινών πολύ-πολιτισμικών κοινωνιών και να προωθεί την αρχή της ισότητας στη βάση της ετερότητας σε όλους τους τομείς (εκπαίδευση, διοίκηση, οικονομία κτλ.).

Γ2. ΚΑΤΗΓΟΡΙΕΣ ΠΡΑΞΕΩΝ – ΑΝΑΜΕΝΟΜΕΝΑ ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΑ

Για τη διασφάλιση της προώθησης της έννοιας της ισότητας των φύλων στο χώρο της τριτοβάθμιας εκπαίδευσης θα εκτελεστούν οι ακόλουθες ενδεικτικές κατηγορίες Πράξεων :

Κατηγορία Πράξεων α : Μεταπτυχιακά Προγράμματα Σπουδών σε θέματα φύλου και ισότητας.

Στην τριτοβάθμια εκπαίδευση, στο επίπεδο των ΜΠΣ παρατηρείται έλλειψη δράσεων που άπτονται θεμάτων φύλου και ισότητας.

Αποτέλεσμα αυτής της κατάστασης είναι:

- Η καθυστέρηση προσαρμογής της τριτοβάθμιας εκπαίδευσης στις νέες απαιτήσεις για τη βελτίωση της θέσης των γυναικών στην αγορά εργασίας.
- Η καθυστέρηση στη δημιουργία ενός νέου επιστημονικού δυναμικού ικανού να ανταποκρίνεται στις ανάγκες των σημερινών πολυπολιτισμικών κοινωνιών και να προωθεί την αρχή της ισότητας στη βάση της ετερότητας σε όλους τους τομείς (εκπαίδευση, διοίκηση, οικονομία, νέες τεχνολογίες κτλ.).

Κύριος στόχος της παρούσας κατηγορίας Πράξεων είναι :

- η προαγωγή της γνώσης, η ανάπτυξη της έρευνας, η μετεκπαίδευση και εξειδίκευση στις Γυναικείες Σπουδές, η προώθηση δηλαδή της αρχής της ισότητας και στο γνωστικό πεδίο των Ιδρυμάτων Τριτοβάθμιας Εκπαίδευσης.

Επιμέρους στόχοι είναι :

- Η συστηματική ανάπτυξη και διάχυση της μελέτης του έμφυλου χαρακτήρα των κοινωνικών σχέσεων και της τεκμηρίωσης της κοινωνικής ανισότητας σε θέματα φύλου.
- Η ανάπτυξη μιας νέας επιστημονικής προσέγγισης σε όλα τα γνωστικά αντικείμενα που θα κάνει αισθητή την παρουσία των γυναικών στο κοινωνικοοικονομικό και επιστημονικό γίγνεσθαι.
- Η δημιουργία ενός νέου επιστημονικού δυναμικού ικανού να κατανοεί και να προωθεί την αρχή της ισότητας σε όλους τους τομείς της κοινωνίας (εκπαίδευση, διοίκηση, οικονομία, τεχνολογία κλπ.).
- Η ευαισθητοποίηση του εκπαιδευτικού – ακαδημαϊκού δυναμικού στην τριτοβάθμια εκπαίδευση σε θέματα ισότητας και φύλου.

Στα πλαίσια της κατηγορίας αυτής, θα υλοποιηθούν Πράξεις σχεδιασμού και λειτουργίας Μεταπτυχιακών Προγραμμάτων Σπουδών σε θέματα φύλου και ισότητας.

Ενδεικτικά, θα υλοποιηθούν οι ακόλουθες Πράξεις:

- Η εκπόνηση προκαταρκτικής μελέτης, πάνω στην οποία θα βασιστεί ο σχεδιασμός του Μεταπτυχιακού Προγράμματος, και θα συμπεριλαμβάνει:
  - την ανάλυση της ισχύουσας κατάστασης σε σχέση με τις γυναικείες σπουδές στην Ελλάδα.
  - τον προσδιορισμό των αναγκών της Ελληνικής οικονομίας και της αγοράς εργασίας.
  - την ανάλυση υποδειγματικών προγραμμάτων σπουδών διεθνώς.
  - το σχεδιασμό και την οργάνωση Μεταπτυχιακών Προγραμμάτων σε θέματα φύλου και ισότητας
  - την πιλοτική εφαρμογή, αξιολόγηση, προσαρμογή και εκ νέου εφαρμογή των προγραμμάτων αυτών.

Με την οργάνωση Μεταπτυχιακών Προγραμμάτων Σπουδών, θα δημιουργηθούν όλες οι προϋποθέσεις για τη στελέχωση της τριτοβάθμιας

εκπαίδευσης με εξειδικευμένο ανθρώπινο δυναμικό που αφενός θα προωθήσει τη διδασκαλία και έρευνα των θεμάτων του φύλου και της ισότητας σε όλα τα επιμέρους γνωστικά αντικείμενα και αφετέρου θα καλύψει τις απαιτήσεις για στελέχωση στη δευτεροβάθμια εκπαίδευση και στην αρχική επαγγελματική εκπαίδευση και κατάρτιση για θέματα ισότητας και φύλου με την εφαρμογή του Μέτρου 4.1.

Κατηγορία Πράξεων β : Προπτυχιακά Προγράμματα Σπουδών για θέματα φύλου και ισότητας

Στην Ελλάδα σήμερα, παρατηρείται σχετική έλλειψη Προπτυχιακών Προγραμμάτων Σπουδών στην τριτοβάθμια εκπαίδευση σε τομείς που άπτονται θεμάτων φύλου και ισότητας. Κάποια μεμονωμένα μαθήματα σε ορισμένα τμήματα των ΑΕΙ τα οποία διαπραγματεύονται την ανάπτυξη της οπτικής του φύλου σε συγκεκριμένα επιμέρους γνωστικά αντικείμενα όπως π.χ. εκπαίδευση, οικογενειακό δίκαιο, γλωσσολογία, λογοτεχνία, κτλ., δεν καλύπτουν επαρκώς μια διεπιστημονική προβληματική των προσεγγίσεων του φύλου στην επιστήμη, σε προπτυχιακό επίπεδο σπουδών, στα Ιδύματα Τριτοβάθμιας Εκπαίδευσης.

Κύριος στόχος της παρούσας κατηγορίας Πράξεων είναι :

- Η προώθηση μαθημάτων φύλου και ισότητας σε προπτυχιακό επίπεδο στα Ιδύματα Τριτοβάθμιας Εκπαίδευσης.

Επιμέρους στόχος είναι :

- Η ενθάρρυνση της ακαδημαϊκής κοινότητας που έχει υιοθετήσει αυτή την προσέγγιση σε επιμέρους γνωστικά αντικείμενα, ώστε να συνεργαστούν και να συντονιστούν οι πανεπιστημιακοί, για την επεξεργασία προγραμμάτων μαθημάτων επιλογής σε θέματα φύλου και ισότητας. Κατά συνέπεια, θα προωθηθεί η διεύρυνση επιλεγμένων γνωστικών αντικειμένων και πτυχίων, π.χ. πτυχίο κοινωνιολογίας ή νομικής ή ιστορίας κτλ. με ειδική έμφαση σε θέματα φύλου και ισότητας.

Ενδεικτικά, θα υλοποιηθούν οι ακόλουθες Πράξεις:

- Η εκπόνηση προκαταρκτικής μελέτης σε ιδρυματικό ή διδρυματικό επίπεδο, η οποία θα συμπεριλαμβάνει
  - την καταγραφή της υπάρχουσας κατάστασης ανάλογων μαθημάτων και μελών ΔΕΠ/ΕΠ που έχουν ασχοληθεί με αυτά και την καταγραφή μελετών περιπτώσεων.
- Ο σχεδιασμός νέων μαθημάτων, δηλαδή:
  - Ο σχεδιασμός και η εφαρμογή ενός εισαγωγικού διεπιστημονικού μαθήματος επιλογής σε θέματα φύλου και ισότητας, για τμήματα των Ιδρυμάτων Τριτοβάθμιας Εκπαίδευσης.
  - Η συγκρότηση ομάδων μαθημάτων επιλογής που θα απευθύνονται κατά προτεραιότητα σε ομάδες Τμημάτων όπως πχ. Φιλοσοφική, Λογοτεχνία – Ιστορία – Εκπαίδευση Επιστήμη και Τεχνολογία, κτλ.
- Η πιλοτική εφαρμογή των παραπάνω μαθημάτων σε επιλεγμένο αριθμό τμημάτων.
- Η αξιολόγηση των μαθημάτων αυτών, η προσαρμογή τους και η εκ νέου εφαρμογή τους
- Η διάχυση των αποτελεσμάτων.

Κατηγορία Πράξεων γ : Ερευνητικά προγράμματα για την μελέτη θεμάτων φύλου και ισότητας στην επιστήμη και την τεχνολογία.

Μέχρι σήμερα έχουν πραγματοποιηθεί ερευνητικά προγράμματα για τη μελέτη θεμάτων φύλου και ισότητας, κυρίως από γυναίκες πανεπιστημιακούς, προσανατολισμένα σε θέματα εκπαίδευσης και κατάρτισης εκπαιδευτικών και σε συνεργασία με Ερευνητικά Ιδρύματα

και φορείς για την Ισότητα. Δεν έχουν πραγματοποιηθεί όμως ερευνητικά προγράμματα που να διερευνούν τα ζητήματα φύλου και ισότητας στις γνωστικές περιοχές των Θετικών Επιστημών, στην Ιατρική – Βιολογία και στην Τεχνολογία. Αυτό έχει σαν αποτέλεσμα την πολλαπλή υστέρηση στην κατανόηση τόσο της σύγχρονης θέσης των γυναικών στην Ελλάδα όσο και της ανάπτυξης πολιτικών σε όλους τους τομείς –οικονομικούς, κοινωνικούς, εκπαιδευτικούς- που θα τους εναρμόνιζαν με τους στόχους της Ευρωπαϊκής Ένωσης σε θέματα ισότητας.

Κύριος στόχος της παρούσας κατηγορίας Πράξεων είναι :

- η ανάπτυξη ερευνητικών προγραμμάτων που θα ενθαρρύνουν την διεπιστημονική προσέγγιση, συνεργασία και επιστημονικό διάλογο σε θέματα φύλου και ισότητας στην Επιστήμη και την Τεχνολογία.

Επιμέρους στόχοι είναι :

- Η ενθάρρυνση των μελών ΔΕΠ/ΕΠ και των ερευνητών που έχουν ανάλογα ερευνητικά ενδιαφέροντα με σκοπό τη συγκρότηση διεπιστημονικών ερευνητικών ομάδων για τη μελέτη της παραμέτρου του φύλου σε θέματα όπως:
  - Φύλο και κοινωνικο-οικονομική αλλαγή
  - Φύλο και Πολιτισμός
  - Φύλο, Επιστήμη, Τεχνολογία
  - Φύλο, επαγγελματική σταδιοδρομία, υγεία και κοινωνικο-ψυχολογικοί παράγοντες
- Η δημιουργία μιας κεντρικής βάσης δεδομένων για τις μέχρι σήμερα, ερευνητικές προσπάθειες σε ανάλογα θέματα. Στο πλαίσιο αυτό θα ξεκινήσει μια σειρά καινοτόμων και πολλαπλασιαστικού χαρακτήρα ερευνητικών προσεγγίσεων που θα είναι ανοιχτές στις νέες κοινωνικές πραγματικότητες για άντρες και γυναίκες. Η βάση αυτή θα χρηματοδοτηθεί σε συνέργια με τη δημιουργία του Παρατηρητηρίου Παρακολούθησης και Αξιολόγησης για την Ισότητα στα πλαίσια του Μέτρου 4.1.

Στα πλαίσια της παρούσας κατηγορίας Πράξεων, θα προκηρυχθούν ερευνητικά προγράμματα στη θεματική περιοχή «Φύλο και Ισότητα στην Επιστήμη και την Τεχνολογία» και τα οποία θα περιλαμβάνουν :

1^η Φάση :

- καταγραφή, εποπτεία του εύρους της θεματικής περιοχής
- διερεύνηση, συγκέντρωση, τεκμηρίωση του ερευνητικού αντικειμένου σε σχέση με ότι έχει παραχθεί μέχρι σήμερα στην Ελλάδα
- ανασκόπηση της διεθνούς εμπειρίας

2^η Φάση :

- Διαμόρφωση, εντοπισμός των επιμέρους προς μελέτη ερευνητικών ζητημάτων

3^η Φάση :

- Ανάπτυξη ενός πιλοτικού ερευνητικού προγράμματος για την μελέτη των Ελληνικών συνθηκών.

Κατηγορία Πράξεων δ : Ειδικό πρόγραμμα των γυναικών ως ερευνητριών.

Αυτή η κατηγορία Πράξεων περιλαμβάνει τη διεξαγωγή προγραμμάτων έρευνας που αφορούν γυναικεία θέματα και θα προμοδοτηθεί η συμμετοχή των γυναικών σε ερευνητικές περιοχές, στις οποίες υποαντιπροσωπεύονται.

Κατηγορία Πράξεων ε : Ενίσχυση της ακαδημαϊκής βιβλιογραφίας σε θέματα φύλου και ισότητας.

Σήμερα στην Ελλάδα υπάρχει η Βιβλιοθήκη Γυναικείων Θεμάτων (ΒΓΘ) που έχει αναπτυχθεί από τη Γενική Γραμματεία Ισότητας και βρίσκεται στην Αθήνα.

Αντίθετα, καμμία Ακαδημαϊκή βιβλιοθήκη δεν έχει προμηθευτεί με υπάρχουσα βιβλιογραφία σε θέματα που αφορούν τη μελέτη του φύλου

και της ισότητας που αναπτύχθηκε τα τελευταία τριάντα (30) χρόνια σε όλα τα γνωστικά αντικείμενα.

Η έλλειψη αυτή έχει πολλαπλές αρνητικές επιπτώσεις που αφορούν τόσο στην υποτίμηση μιας νέας επιστημονικής προσέγγισης που βρίσκεται σε πλήρη ανάπτυξη, όσο και στην αδυναμία ενημέρωσης όσων ασχολούνται ή θα ήθελαν να ασχοληθούν με αυτήν.

Κύριος στόχος της παρούσας κατηγορίας Πράξεων είναι :

- Να καλυφθεί η έλλειψη που παρατηρείται σε Ακαδημαϊκό επίπεδο σε βιβλιογραφία πάνω σε θέματα φύλου και ισότητας.

Επιμέρους στόχοι είναι οι εξής :

- Η στήριξη των Προπτυχιακών και Μεταπτυχιακών Προγραμμάτων που άπτονται θεμάτων Γυναικείων Σπουδών και Ισότητας
- Η στήριξη των ερευνητικών προγραμμάτων σε θέματα φύλου και ισότητας.
- Η αναγνώριση της θεματικής του φύλου ως αυτόνομης επιστημονικής κατηγορίας στους καταλόγους των Ακαδημαϊκών Βιβλιοθηκών.

Στα πλαίσια της παρούσας κατηγορίας Πράξεων, θα χρηματοδοτηθούν ενδεικτικά οι ακόλουθες Πράξεις :

- Η αναβάθμιση, ο εμπλουτισμός και η ηλεκτρονική σύνδεση της Βιβλιοθήκης Γυναικείων Θεμάτων που έχει αναπτυχθεί από τη Γενική Γραμματεία Ισότητας με το Δίκτυο Ακαδημαϊκών Βιβλιοθηκών. Με αυτόν τον τρόπο όλες οι Ακαδημαϊκές Βιβλιοθήκες της χώρας θα αποκτήσουν πρόσβαση στο εξειδικευμένο υλικό της Βιβλιοθήκης Γυναικείων Θεμάτων.
- Η ενίσχυση των συνδρομών σε ηλεκτρονικές βάσεις δεδομένων για θέματα ισότητας και φύλου μέσω του μηχανισμού που έχει αναπτύξει το Δίκτυο Ακαδημαϊκών Βιβλιοθηκών (Ενέργεια 2.1.3).

Κατηγορία Πράξεων στ : Δια βίου εκπαίδευση γυναικών

Η παρούσα κατηγορία Πράξεων στοχεύει στην παροχή εναλλακτικών μορφών τριτοβάθμιας εκπαίδευσης και επιμόρφωσης σε γυναίκες. Μέσω αυτών των προγραμμάτων θα προωθηθεί η βελτίωση της κινητικότητας

των γυναικών στον εργασιακό χώρο, θα διευκολυνθεί η προσαρμοστικότητά τους καθώς και η επαφή τους με τον χώρο των νέων τεχνολογιών και τις νέες απαιτήσεις στην αγορά εργασίας.

Ειδική βαρύτητα θα δοθεί :

- Στην παροχή δια βίου εκπαίδευσης σε θέματα ισότητας των φύλων
- Στη δημιουργία συνθηκών για την προσέλκυση γυναικών σε τομείς όπου η παρουσία τους είναι περιορισμένη. Εμφαση θα δοθεί στην εκπαίδευση των γυναικών σε σπουδές πληροφορικής και τηλεπικοινωνιών ώστε να καλυφθεί το κενό του εναλφαβατισμού στην χρήση τεχνολογιών πληροφορικής.

Επισημαίνεται ότι αναμένεται να ψηφιστεί νόμος, ο οποίος θα αφορά την δια βίου εκπαίδευση. Σύμφωνα με τα προβλεπόμενα στον νόμο, ιδρύεται σε κάθε Ίδρυμα Τριτοβάθμιας Εκπαίδευσης το Ινστιτούτο Δια Βίου Εκπαίδευσης (ΙΔΕ) το οποίο έχει την αποκλειστική αρμοδιότητα οργάνωσης και λειτουργίας των προγραμμάτων και των εν γένει δραστηριοτήτων δια βίου εκπαίδευσης.

Στα πλαίσια της παρούσας κατηγορίας Πράξεων, θα υλοποιηθούν ενδεικτικά οι ακόλουθες Πράξεις :

- Προγράμματα επιμόρφωσης : τα προγράμματα αυτά θα είναι βραχυχρόνια και τουλάχιστον 80 ωρών μέσα από ανεξάρτητες διδακτικές ενότητες και οδηγούν σε πιστοποιητικό επιμόρφωσης.
- Προγράμματα πτυχίου : τα προγράμματα αυτά είναι αντίστοιχα των προπτυχιακών προγραμμάτων σπουδών που παρέχονται στα Ιδρύματα Τριτοβάθμιας Εκπαίδευσης και οδηγούν σε χορήγηση ισότιμου πτυχίου. Απευθύνονται σε γυναίκες άνω των 25 ετών με απολυτήριο Ενιαίου Λυκείου ή με αντίστοιχο τίτλο δευτεροβάθμιας εκπαίδευσης.
- Προγράμματα συνεχιζόμενης εκπαίδευσης : τα προγράμματα αυτά είναι περίπου 80 ωρών και απευθύνονται αποκλειστικά σε πτυχιούχους Ιδρυμάτων Τριτοβάθμιας Εκπαίδευσης και οδηγούν σε χορήγηση πιστοποιητικού συνεχιζόμενης εκπαίδευσης.
- Προγράμματα συμπληρωματικής εκπαίδευσης : τα προγράμματα αυτά είναι μεγαλύτερης διάρκειας (άνω των 200 ωρών) απευθύνονται

σε πτυχιούχους Ιδρυμάτων Τριτοβάθμιας Εκπαίδευσης και οδηγούν σε χορήγηση πιστοποιητικού συμπληρωματικής εκπαίδευσης.

- Είναι δυνατή η παρακολούθηση μεμονωμένων διδακτικών ενοτήτων που οδηγούν σε χορήγηση πιστοποιητικού επιτυχούς παρακολούθησης των αντίστοιχων ενοτήτων.

Τονίζεται ότι η μορφή των συγχρηματοδοτούμενων Πράξεων θα οριστικοποιηθεί με βάση την τελική μορφή του νόμου που θα αφορά την δια βίου εκπαίδευση.